

ham i mindste Maade. Disse Consequenser ere klare, og jeg har derfor ikke taget i Betænkning at sætte dem i Udøvelse. Men der er et andet Spørgsmaal, nemlig om Folketirken tillader at indgaae Ægtekab med Jøder og omvendt om Jøderne tillade Medlemmerne af deres Troesbekjendelse at indgaae Ægtekab med Folketirkens Medlemmer, og om det overhovedet kan ssee, uden at der træffes regulerende Bestemmelser i saa Henseende, og derom taler hiin af mig afgivne Resolution, for hvilken jeg til rette Tid skal vide at svare.

J. M. Hansen: Jeg maa i Et og Alt aldeles slutte mig til den ærede foregaaende Taler, som har meent, at nærværende Lovudkast er overflødigt ifølge selve Grundlovens § 84. Jeg anseer det for at være af overordentlig Vigtighed, at vi altid holde os for Die, ved Begyndelsen af vor constitutionelle Bane ikke at indlade os paa en Wei, som vi ikke selv kunne beregne, hvorhen den vil føre os. Jeg havde i Fremlæggelsen af dette Lovudkast, i Forbindelse med den ogsaa for mig meget betænkelige tidligere omtalte Resolution af Cultusministeren, troet at opdage et særligt Princip. Jeg har nu hørt af den ærede Cultusminister, at jeg deri har taget Feil, og jeg skal forsaavidt forlade denne almindelige Betragtning af Sagen, idet ogsaa jeg forventer, at Sagen om den nævnte Resolution under en anden Form her yderligere vil komme under Forhandling. En af de tidligere ærede Talere, nemlig Rigsdagsmanden for Maribo Amts 4de District (Monrad), har stillet i Udagt for os hvad Folgen vilde blive af, at dette Udcast ikke blev til Lov. Han har nemlig gjort opmærksom paa, at Regjeringen anseer en særlig Lov nødvendig, for at denne Frihed til at opholde sig her i Landet skulde kunne antages givet Jøderne. Jeg har ogsaa idag hørt, at den ærede Justitsminister har udtalt, at det forekom ham klart, at Grundlovens § 84 ikke kunde blive anvendelig i dette Tilfælde; men jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at denne Klarhed ikke er funden hos selve Ministeriet, da det affattede Motiverne til Lovudkastet thi Motiverne udtale sig netop tvivlende med Hensyn til dette Spørgsmaal. Altsaa er det deraf, synes mig, klart, at Regjeringen,

idetmindste da Motiverne bleve skrevne, ikke absolut meente, at Grundlovens § 84 ikke her var anvendelig. Naar den samme ærede Rigsdagsmand dernæst spurgte med Hensyn til Domstolene hvad der vilde blive Følgen, naar Forsamlingen ikke vedtog denne Lov, troer jeg, det er et fælskt Standpunkt at sætte Forsamlingen paa, at den skal spørge sig selv i Fortolkningen af Grundloven, hvorledes muligt Domstolene i et givet Tilfælde vilde fortolke den. Jeg troer, at vi skulde oppebie en saadan Fortolkning af Domstolene, førend vi gaae ind paa at foretage noget Lovarbejde i hvilken som helst Retning, naar det er vor, naar det er Rigsdagens Overbeviisning, at Grundloven allerede hjemler en saadan. Jeg skal tillade mig at bringe i den ærede Forsamlings Grindring, at dette Spørgsmaal allerede under en lignende Stikfælde kom for i den forrige Rigsforsamling. Der var et æret Medlem, nemlig Justitsraad Ræder af Horsens, som bemærkede, at der vel i Landslovens § 6, 1—13 indeholdes Forbud mod Jesuitter og Munkeordeners Ophold i Riget; men, sagde han, antage vi denne Bestemmelse, som dengang forelaae i Udcastet og som nu er bleven en Grundlovsbestemmelse, § 84 maa derved uden videre dette Forbud ansees for ophævet, dersom vi ikke søie en ny Bestemmelse til i Grundloven, som siger, at dette Forbud fremdeles skal staae ved Magt. Dette er et aldeles lignende Tilfælde; thi hiint Lovsted forbød Jesuiternes Ophold her i Landet, medens det, vi her befatte os med, angaaer fremmede mosaiske Troesbekjenderes Ophold her, og jeg skal tillade mig at tilføie, at det daværende Udvalgs Ordfører med Hensyn til det Afsnit i Udcastet, hvori hiin Bestemmelse fandtes, nemlig den nuværende Deputerede for Kjøbenhavns Amts 1ste District (Hall), gjorde den Bemærkning til Justitsraad Ræders Forslag, at en saadan Udelukkelse vilde staae i Strid med Regelen i § 65 i Udcastet, eller Grundlovens § 84, og altsaa ikke kunne optages. Naar vi nu gaae ud herfra, troer jeg, at vi saameget mere nu kunne holde os overbeviste om, at det forelagte Udcast ikke behøver at udkomme som Lov for at give mosaiske Troesbekjendere den tilsigtede Frihed (Hør!). Der er talt om, at ogsaa det